

Programma van
toetsing en afsluiting
Grafimedia

VMBO voor
VORMGEVEN
en MEDIA

09/10

**GRAFISCH
LYCEUM**

ROTTERDAM

KB

Inhoudsopgave

Inleiding	5
A. Algemeen	6
B. Verantwoordelijkheid	7
C. Inhoud van het examen	8
C.1 De basisberoepsgerichte leerweg.....	8
C.2 De kaderberoepsgerichte leerweg.....	8
C.3 De gemengde leerweg	9
C.4 De theoretische leerweg	10
D. Organisatie	12
D.1 Examenreglement.....	12
D.2 Het programma van toetsing en afsluiting (PTA)	12
D.3 Het examenmodel	12
D.4 Repetitieweek	12
D.5 Schoolexamens	12
D.6 Digitale examens in de basisberoepsgerichte leerweg.....	13
D.7 Vak op hoger niveau	13
D.7.1 Basisberoepsgerichte en Kaderberoepsgerichte leerweg	13
D.7.2 Gemengde en Theoretische leerweg	13
D.8 In een ander vak examens doen	13
D.9 Toetsen	14
D.10 Algemene afspraken bij de repetitieweek, schoolexamens en centrale examens	14
D.11 Toegestane hulpmiddelen	14
Vak.....	14
Leerweg.....	14
Hulpmiddel.....	14
D.12 Proces verbaal.....	15
D.13 Inhalen schoolexamens of centraal examen	15
D.14 Te laat komen bij schoolexamens of centraal examen	15
D.15 Examendossier	15
D.16 Bewaren examenwerk.....	15
D.17 Onregelmatigheden.....	16
D.18 Onregelmatigheden digitale examens	16
D.19 Commissie van beroep.....	17
E. Normering en beoordeling	18
E.1 Correctie.....	18
E.2 Beoordeling schoolexamen.....	18
E.3 Afrondingen.....	18
E.4 Schoolexamen en centraal examen.....	18
E.5 Overgangsnormering leerjaar 3 naar leerjaar 4.....	19
E.6 Herkansingen.....	19
E.7 Vaststelling uitslag examen.....	20
E.8 Uitslag	20
E.9 Certificaten.....	20
F. Bijzondere regelingen.	21
F.1 Afwijking wijze van examineren.....	21
F.2 Spreiding voltooiing eindexamen	21
G. Tijdpad	22
G.1 Derde leerjaar:	22
G.2 Vierde leerjaar:	22
H. Lijst van begrippen en afkortingen	23
PTA's per vak	27

Inleiding

Het examen in het VMBO vindt plaats in het derde en vierde leerjaar. Jaarlijks wordt het examenreglement en het programma voor toetsing en afsluiting (PTA) samengesteld en uitgereikt.

Diverse onderdelen van de examens worden in het derde leerjaar afgesloten en beoordeeld. Daarom ontvangen de leerlingen al in het derde leerjaar een compleet overzicht van alle examenonderdelen. In het vierde leerjaar wordt een nieuw exemplaar uitgereikt met, waar nodig, aanpassingen in regelgeving of de programma's.

Het is belangrijk dat de kandidaten, maar ook de ouders/verzorgers dit examenreglement en de programma's van toetsing en afsluiting goed doornemen.

Wij verwachten dat deze uitgave voldoende informatie geeft.

Als er echter toch vragen zijn kunt u terecht bij het examensecretariaat of de vakdocent.

Wij wensen alle kandidaten veel succes bij het behalen van het diploma.

Namens het VMBO team

J.P. van den Berg
Directeur

A. Algemeen

Het eindexamen bestaat globaal uit twee delen: het schoolexamen en het centraal examen. Het centraal examen is gelijk voor alle leerlingen van dezelfde leerweg. Het centraal examen wordt op een landelijk bepaald tijdstip afgenomen. De leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg nemen deel aan de digitale examens. Deze examens worden op meerdere tijdstippen afgenomen. In het hoofdstuk "Organisatie" wordt daar meer informatie over gegeven.

Alles wat valt onder het schoolexamen wordt door de scholen zelf opgesteld en georganiseerd. Het ministerie bepaalt het programma voor het gehele examen. In dit programma staat voor ieder vak wat de examenstof is en hoe de examenstof is verdeeld over het schoolexamen en het centrale examen. In het examenprogramma staat bovendien uit welke onderdelen het centrale examen bestaat en hoe lang deze duren. Voor het schoolexamen bepaalt de school zelf het aantal toetsen en opdrachten. Dit wordt vastgelegd in het programma voor toetsing en afsluiting: het PTA.

Het VMBO onderwijs is zich aan het vernieuwen. Er wordt niet alleen kennis beoordeeld, maar ook gekeken of leerlingen opdrachten kunnen uitvoeren: er wordt gewerkt aan competenties. Voor de beroepsgerichte vakken van de afdeling Grafimedia is in 2003 een nieuw programma door het ministerie goedgekeurd. In dit programma zijn competenties als einddoel geformuleerd. Bij de andere examenprogramma's wordt in de programma's van toetsing en afsluiting verwezen naar de exameneenheden zoals ze vernoemd zijn in de wet. We hebben ervoor gekozen om bij de Grafimedia-vakken in het programma van toetsing en afsluiting te verwijzen naar de competenties, zoals ze in het examenprogramma staan vermeld. De regeling van het examen is vastgesteld in het eindexamenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VBO. Dit ligt ter inzage op school. Ook het nieuwe examenprogramma voor de Grafimedia-vakken kan op school worden ingezien.

B. Verantwoordelijkheid

Alle onderdelen van het examen worden afgenomen en gerealiseerd onder verantwoordelijkheid van de examencommissie, daartoe gemachtigd door het bevoegd gezag.

De examencommissie bestaat uit:

- de directeur tevens voorzitter
- het secretariaat: ingevuld door twee docenten
- het hoofd studiezaken als ambtelijk secretaris
- de docenten die de lessen verzorgen in het derde en vierde leerjaar

Een kandidaat kan zich tot de examencommissie wenden voor:

- algemene informatie over het examen
- aanvragen van vrijstellingen
- verzoeken om herkansingen en herexamens van schoolexamens en het centrale examen
- inzage in of informatie over een afgelegd examen
- verzoeken om spreiding van examens
- verzoeken om afwijkingen van de wijze van examineren (zie pagina 19)

De Commissie van Beroep wordt gevormd door het College van Bestuur Grafisch Lyceum Rotterdam, Heer Bokelweg 255.

Correspondentie-adres:

Postbus 1680

3000 BR Rotterdam

C. Inhoud van het examen

C.1 De basisberoepsgerichte leerweg

De onderdelen voor het examen beslaan het derde en vierde leerjaar.

Er wordt examen afgelegd in de volgende vakken:

- Nederlands
- Engels
- Wiskunde
- Natuurkunde
- Afdelingsvakken of beroepsgerichte vakken ofwel Grafimedia-vakken

In deze vakken worden zowel schoolexamens (SE) als een Centraal Examen (CE) afgelegd. Voor het beroepsgerichte programma wordt een Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE) afgenomen.

Het vak maatschappijleer 1 is een examenvak en telt mee in de slaag/zak-regeling. In de overgangsnorm is bepaald dat het vak maatschappijleer 1 in het derde leerjaar wordt aangeboden en afgesloten. Dit betekent dat de leerling in het derde jaar hiervoor een voldoende moet halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar, waardoor de leerling in het 4e leerjaar altijd start met minimaal één voldoende voor de examenvakken.

De volgende vakken moeten op voldoende niveau worden afgesloten:

- kunstvakken 1: waaronder CKV in het derde leerjaar. De leerling moet hiervoor in het derde leerjaar een voldoende halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.
- lichamelijke opvoeding: in het vierde leerjaar

Praktische opdrachten

De leerlingen maken tenminste twee grotere praktische opdrachten van tenminste 10 uur tijdens de reguliere lessen. Deze opdrachten worden beoordeeld met een cijfer en tellen mee in het desbetreffende blok. In de PTA's van de vakken worden deze vermeld met de toetsvorm PO.

De handelingsopdracht: oriëntatie op leren en werken

Dit is een vakoverstijgende opdracht waarbij het opdoen van ervaring centraal staat en die “naar behoren” moet worden uitgevoerd.

De kandidaat maakt een verslag van de uitvoering die door de leerkracht wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de kandidaat bekend gemaakte criteria.

Het feit dat de leerling de activiteit “naar behoren” heeft uitgevoerd, wordt opgetekend in het examendossier. Zolang de handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, mag de leerling geen examen doen. Voor de handelingsopdracht wordt geen cijfer gegeven.

De handelingsopdracht wordt in het derde leerjaar uitgevoerd middels de stage.

C.2 De kaderberoepsgerichte leerweg

De onderdelen voor het examen beslaan het derde en vierde leerjaar.

Er wordt examen afgelegd in de volgende vakken:

- Nederlands
- Engels
- Wiskunde
- Natuurkunde
- Afdelingsvakken of beroepsgerichte vakken ofwel Grafimedia-vakken

In deze vakken worden zowel schoolexamens (SE) als een Centraal Examen (CE) afgelegd. Voor het beroepsgerichte programma wordt een Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE) afgenomen.

Het vak maatschappijleer 1 is een examenvak en telt mee in de slaag/zak-regeling. Het vak maatschappijleer 1 wordt in het derde leerjaar aangeboden en afgesloten. Dit betekent dat de leerling in het derde jaar hiervoor een voldoende moet halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.

De volgende vakken moeten op voldoende niveau worden afgesloten:

- kunstvakken 1: waaronder CKV in het derde leerjaar. De leerling moet hiervoor in het derde leerjaar een voldoende halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.
- lichamelijke opvoeding: in het vierde leerjaar

Praktische opdrachten

De leerlingen maken tenminste twee grotere praktische opdrachten van tenminste 10 uur tijdens de reguliere lessen. Deze opdrachten worden beoordeeld met een cijfer en tellen mee in het desbetreffende blok. In de PTA's van de vakken worden deze vermeld met de toetsvorm PO.

De handelingsopdracht: oriëntatie op leren en werken

Dit is een vakoverstijgende opdracht waarbij het opdoen van ervaring centraal staat en die “naar behoren” moet worden uitgevoerd.

De kandidaat maakt een verslag van de uitvoering die door de leerkracht wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de kandidaat bekend gemaakte criteria.

Het feit dat de leerling de activiteit “naar behoren” heeft uitgevoerd, wordt opgetekend in het examendossier. Zolang de handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, mag de leerling geen examen doen. Voor de handelingsopdracht wordt geen cijfer gegeven.

De handelingsopdracht wordt in het derde leerjaar uitgevoerd middels de stage.

C.3 De gemengde leerweg

De onderdelen voor het examen beslaan het derde en vierde leerjaar.

Er wordt examen afgelegd in de volgende vakken:

- Nederlands
- Engels
- Wiskunde
- Natuurkunde
- Tekenen
- Afdelingsvakken of beroepsgerichte vakken ofwel Grafimedia-vakken

In deze vakken worden zowel schoolexamens (SE) als een Centraal Examen (CE) afgelegd. Voor tekenen wordt ook een Centraal Praktisch Examen (CPE) afgenomen. Voor het beroepsgerichte programma wordt een Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE) afgenomen.

Het vak maatschappijleer 1 is een examenvak en telt mee in de slaag/zak-regeling. Het vak maatschappijleer 1 wordt in het derde leerjaar aangeboden en afgesloten. Dit betekent dat de leerling in het derde jaar hiervoor een voldoende moet halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.

De volgende vakken moeten op voldoende niveau worden afgesloten:

- kunstvakken 1: waaronder CKV in het derde leerjaar. De leerling moet hiervoor in het derde leerjaar een voldoende halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.
- lichamelijke opvoeding: in het vierde leerjaar

Praktische opdrachten

De leerlingen maken tenminste twee grotere praktische opdrachten van tenminste 10 uur tijdens de reguliere lessen. Deze opdrachten worden beoordeeld met een cijfer en tellen mee in het desbetreffende blok. In de PTA's van de vakken worden deze vermeld met de toetsvorm PO.

De handelingsopdracht: oriëntatie op leren en werken

Dit is een vakoverstijgende opdracht waarbij het opdoen van ervaring centraal staat en die “naar behoren” moet worden uitgevoerd.

De kandidaat maakt een verslag van de uitvoering die door de leerkracht wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de kandidaat bekend gemaakte criteria.

Het feit dat de leerling de activiteit “naar behoren” heeft uitgevoerd, wordt opgetekend in het examendossier. Zolang de handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, mag de leerling geen examen doen. Voor de handelingsopdracht wordt geen cijfer gegeven.

De handelingsopdracht wordt in het derde leerjaar uitgevoerd middels de stage.

Het sectorwerkstuk

Bij het sectorwerkstuk gaat het over een vakoverstijgende thematiek die past binnen de sector. Het toetst kennis, inzicht en vaardigheden. De kandidaat dient tenminste 20 uur aan het werkstuk te besteden. Het kent een oriëntatie-fase, een onderzoeksfase en een presentatiefase. Bij het sectorwerkstuk wordt zowel het proces als het product beoordeeld.

Het sectorwerkstuk wordt door minimaal twee docenten begeleid en beoordeeld aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat zijn bekend gemaakt.

Het sectorwerkstuk moet met een voldoende resultaat worden afgesloten en wordt apart op de cijferlijst vermeld. Het sectorwerkstuk telt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken.

Het sectorwerkstuk wordt in het vierde leerjaar gemaakt.

C.4 De theoretische leerweg

De onderdelen voor het examen beslaan het derde en vierde leerjaar.

Er wordt examen afgelegd in de volgende vakken:

- Nederlands
- Engels
- Duits
- Wiskunde
- Economie
- Maatschappijleer 2
- Tekenen

In deze vakken worden zowel schoolexamens (SE) als een Centraal Examen (CE) afgelegd. Voor tekenen wordt ook een Centraal Praktisch Examen (CPE) afgenomen.

Het vak maatschappijleer 1 is een examenvak en telt mee in de slaag/zak-regeling. Het vak maatschappijleer 1 wordt in het derde leerjaar aangeboden en afgesloten. Dit betekent dat de leerling in het derde jaar hiervoor een voldoende moet halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.

De volgende vakken moeten op voldoende niveau worden afgesloten:

- kunstvakken 1: waaronder CKV in het derde leerjaar. De leerling moet hiervoor in het derde leerjaar een voldoende halen om over te kunnen gaan naar het vierde leerjaar.
- lichamelijke opvoeding: in het vierde leerjaar

Praktische opdrachten

De leerlingen maken tenminste twee grotere praktische opdrachten van tenminste 10 uur tijdens de reguliere lessen. Deze opdrachten worden beoordeeld met een cijfer en tellen mee in het desbetreffende blok. In de PTA's van de vakken worden deze vermeld met de toetsvorm PO.

De leerlingen in de kaderberoepsgerichte leerwegen maken in het 4e jaar 2 praktische opdrachten bij Grafimedia. Ze krijgen gedurende 2 blokken 1 keuzemodule per week aangeboden, waarbij ze kunnen kiezen uit: multimedia vormgeven of theatertechniek en printmedia of vormgeven.

De handelingsopdracht: oriëntatie op leren en werken

Dit is een vakoverstijgende opdracht waarbij het opdoen van ervaring centraal staat en die “naar behoren” moet worden uitgevoerd.

De kandidaat maakt een verslag van de uitvoering die door de leerkracht wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de kandidaat bekend gemaakte criteria.

Het feit dat de leerling de activiteit “naar behoren” heeft uitgevoerd, wordt opgetekend in het examendossier. Zolang de handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, mag de leerling geen examen doen. Voor de handelingsopdracht wordt geen cijfer gegeven.

De handelingsopdracht wordt in het derde leerjaar uitgevoerd middels de stage.

Het sectorwerkstuk

Bij het sectorwerkstuk gaat het over een vakoverstijgende thematiek die past binnen de sector. Het toetst kennis, inzicht en vaardigheden. De kandidaat dient tenminste 20 uur aan het werkstuk te besteden. Het kent een oriëntatie-fase, een onderzoeksfase en een presentatiefase. Bij het sectorwerkstuk wordt zowel het proces als het product beoordeeld.

Het sectorwerkstuk wordt door minimaal twee docenten begeleid en beoordeeld aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat zijn bekend gemaakt.

Het sectorwerkstuk moet met een voldoende resultaat worden afgesloten en wordt apart op de cijferlijst vermeld. Het sectorwerkstuk telt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken. Het sectorwerkstuk wordt in het vierde leerjaar gemaakt.

D. Organisatie

D.1 Examenreglement

Elke kandidaat ontvangt vóór 1 oktober een exemplaar van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting. Op een informatieavond in september worden beide documenten toegelicht. Ook de mentor besteedt hier aandacht aan in de mentorles.

In het examenreglement staan de algemene bepalingen en de organisatie van de examens.

D.2 Het programma van toetsing en afsluiting (PTA)

Het programma van toetsing en afsluiting (PTA) geeft per vak aan:

- Welke leerstof er in een blok behandeld en getoetst wordt.
- Het gewicht van de toetsen en andere examenonderdelen ten opzichte van het cijfer voor het blok.
- Welk onderdeel herkanst mag worden.

D.3 Het examenmodel

Leerjaar 3	1 ^e blok	Module toetsen	2 ^e blok	Module toetsen	3 ^e blok	Module toetsen	4 ^e blok	Repetitieweek
Leerjaar 4	5 ^e blok	Schoolexamen	6 ^e blok	Schoolexamen	7 ^e blok	CSE CSPE CPE	8 ^e blok	

Toelichting

De schoolexamens starten bij aanvang van het derde leerjaar en beslaan 7 blokken:

Vier blokken in het derde jaar en drie blokken in het vierde jaar.

- Blok 1, 2 en 3 worden afgesloten met toetsen tijdens de lessen.
- Blok 4 wordt afgesloten met een repetitieweek.
- Blok 5 en 6 worden afgesloten met schoolexamens.
- Blok 7 wordt bij sommige vakken ook afgesloten met een schoolexamen.
- In blok 8 vinden de centrale examens plaats.

De rapportcijfers van de 7 blokken bepalen het cijfer van het schoolexamen: het SE.

D.4 Repetitieweek

Aan het eind van het 4^e blok vindt er een repetitieweek plaats om de leerlingen alvast te laten wennen aan de examens.

D.5 Schoolexamens

In het vierde jaar vindt er 3 maal een schoolexamenweek plaats. Voorafgaand aan het schoolexamen heeft de

leerling minimaal 2 repetities gemaakt. Schoolexamens worden centraal op school geregeld. De schoolexamens omvatten alle onderdelen genoemd in het PTA, zowel uit het derde als vierde leerjaar. Alle onderdelen van de schoolexamens moeten zijn afgesloten voor aanvang van het centraal schriftelijk examen.

D.6 Digitale examens in de basisberoepsgerichte leerweg

Ook dit jaar worden de centrale examens voor de vakken Nederlands, Engels, Natuurkunde en Wiskunde in de basisberoepsgerichte leerweg digitaal afgenomen. Het tijdstip waarop dat plaats vindt, bepaalt de school zelf; deze zijn inmiddels vastgesteld. De kandidaat kan het examen afleggen als alle onderdelen van het schoolexamen zijn afgesloten. Ter voorbereiding op het digitale examen vindt in blok 6 een proefafname plaats. Het daarvoor behaalde cijfer telt mee voor het schoolexamencijfer van blok 6.

D.7 Vak op hoger niveau

D.7.1 Basisberoepsgerichte en Kaderberoepsgerichte leerweg

Indien de organisatie van de school en de capaciteit van de leerling dit mogelijk maken, kunnen leerlingen er voor kiezen één of meer vakken te vervangen door het overeenkomstige programma uit een hogere leerweg. Het eindcijfer van het overeenkomstige vak wordt (zonder) omrekening betrokken bij de vaststelling van de uitslag. Op het diploma wordt dan vermeld op welk niveau de leerling examen heeft gedaan. Het diploma wordt bepaald door de vakken van het laagste niveau. Het is niet mogelijk een cijfer om te rekenen naar een cijfer op een lager niveau.

Leerlingen uit leerjaar 2 worden na de leerwegbepaling geadviseerd of de leerling een vak op een hoger niveau kan doen in leerjaar 3. Leerlingen die belangstelling hebben om de lesstof op een hoger niveau te volgen en met een examen af te sluiten, maken dit kenbaar aan de secretaris van het examen aan het eind van leerjaar 2. De ouders/ verzorgers van de leerling dienen hiervoor een schriftelijk verzoek in.

De directeur van de school bespreekt dit met de vakdocent en neemt hierop de beslissing of een leerling één of meer vakken op een hoger niveau kan afsluiten. Dit besluit wordt schriftelijk medegedeeld.

D.7.2 Gemengde en Theoretische leerweg

Aangezien de Gemengde en Theoretische Leerweg al het hoogste niveau is, zal het niet mogelijk zijn om een vak op een hoger niveau af te sluiten.

D.8 In een ander vak examen doen

Indien de organisatie van de school en de capaciteit van de leerling dit mogelijk maken, kunnen leerlingen uit alle leerwegen die belangstelling hebben, een examen doen in een extra vak dat niet tot de eigen leerweg behoort. Leerlingen uit leerjaar 2 worden na de leerwegbepaling geadviseerd of de leerling een extra vak kan doen in leerjaar 3.

Zij maken dit kenbaar aan de secretaris van het examen aan het eind van leerjaar 2. De ouders/verzorgers dienen hiervoor een schriftelijk verzoek in.

De directeur van de school bespreekt dit met de vakdocent en neemt hierop de beslissing of een leerling een extra vak met een examen af mag sluiten. Dit besluit wordt schriftelijk medegedeeld.

D.9 Toetsen

Momenten van schriftelijke toetsen van onderdelen voor het schoolexamen worden tenminste één week van te voren bekend gemaakt.

Indien de mogelijkheid tot herkansen bij een bepaald onderdeel wordt aangegeven, meldt de kandidaat zich hiervoor binnen 14 dagen na de uitslag van de toets aan.

De tijdstippen voor herkansingen worden tenminste één week van te voren bekend gemaakt.

Indien een leerling gebruik maakt van een herkansing telt het hoogst behaalde cijfer mee voor het schoolexamen.

D.10 Algemene afspraken bij de repetitieweek, schoolexamens en centrale examens

- De kandidaat mag het eerste half uur van de zitting het lokaal niet verlaten.
- De kandidaat mag na het verlaten van het lokaal onder geen beding meer worden toegestaan om aan het desbetreffende (school)examen te werken.
- Een kwartier voor het einde van de zitting geeft de surveillant dat tijdstip aan.
- Tijdens het laatste kwartier van de zitting mogen de kandidaten niet meer vertrekken.
- Het gebruik van Tipp-Ex is niet toegestaan.
- Werk gemaakt met potlood is ongeldig.

D.11 Toegestane hulpmiddelen

Vak	Leerweg	Hulpmiddel
Alle vakken	Alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal incl millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat
Alle schriftelijke examens	Alle leerwegen	Woordenboek Nederlands *)
Vreemde talen	Alle leerwegen	Woordenboek naar en vanuit de vreemde taal
Wiskunde	Alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos
NaSk1 en NaSk2	Alle leerwegen	Binas vmbo
Cspe beroepsgericht en cpe beeldend	BB en KB (cspe), GL en TL (dpe beeldend)	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen en gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld. Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij deze praktische examens niet toegestaan

*) woordenboek Nederlands

Een eendelig woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke examens. Dus:

NIET: bij cspe's BB, KB en GL (ook niet bij de minitoetsen) en bij cpe beeldend (GL/TL)

WEL: bij cse beeldend (GL/TL)

In plaats van het eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruikt gemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal (bijvoorbeeld naar de thuistaal van de kandidaat).

Een digitaal woordenboek is NIET toegestaan.

D.12 Proces verbaal

Van elke examenzitting wordt een proces verbaal opgemaakt. Hierop worden vermeld:

- de examenkandidaat/kandidaten
- de examiner
- indien van toepassing: de bijzitter(s)
- aankomst en vertrek kandidaten
- dyslectische leerlingen die gebruik maken van een bijzondere regeling
- bijzondere gebeurtenissen

D.13 Inhalen schoolexamens of centraal examen

Schoolexamens die door een geldige reden niet zijn afgelegd mogen worden ingehaald. Als dit niet binnen een maand gebeurt, wordt voor het onderdeel het cijfer 1 toegekend. Indien een kandidaat door ziekte of een andere zwaarwegende reden niet in staat is aan enig schoolexamen of examenonderdeel deel te nemen, dan wordt hiervan onmiddellijk telefonisch bericht verwacht bij de secretaris van de examencommissie. Zo spoedig mogelijk daarna moet dit schriftelijk bevestigd worden onder duidelijke opgave van redenen. In alle gevallen is de geldigheid van de afwezigheid ter beoordeling van de examencommissie.

Een kandidaat die door een geldige reden niet kan deelnemen aan een centraal examen in het eerste tijdvak, wordt de mogelijkheid geboden in het tweede tijdvak het centraal examen op ten hoogste twee vakken te voltooien.

D.14 Te laat komen bij schoolexamen of centraal examen

Indien een kandidaat te laat op schoolexamen of centraal examen komt, dient hij zich via de administratie te melden bij de secretaris van de examencommissie. Deze neemt passende maatregelen.

Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot het lokaal worden toegelaten.

Wie te laat komt, levert zijn werk toch in op het tijdstip dat voor alle kandidaten geldt.

Kandidaten die meer dan een half uur na aanvang van de zitting aankomen, mogen **NIET** meer deelnemen aan deze zitting.

Bij mondelinge schoolexamens en praktijkexamens worden de kandidaten, als ze te laat zijn niet meer toegelaten.

D.15 Examendossier

Alle resultaten die meetellen voor het examen, worden vastgelegd in het examendossier. Ook de resultaten van de vakken die niet worden geëxamineerd, worden opgenomen in het examendossier. De opbouw van het examendossier begint in leerjaar 3.

Het examendossier geeft een overzicht van de rapportcijfers, de uitgevoerde opdrachten, de behaalde resultaten en informatie over de handelingsopdracht. In het examendossier worden ook de resultaten vermeld van onderdelen die extra zijn verricht. Bijvoorbeeld een leerling uit de basisberoepsgerichte leerweg die een onderdeel uit het programma van een andere leerweg heeft gedaan.

D.16 Bewaren examenwerk

Het werk van het centraal examen en de examenlijsten worden gedurende tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de secretaris van het examen, ter inzage voor belanghebbenden.

Repetities, toetsen e.d. van de schoolexamens wordt nog één blok door de vakdocent bewaard: leerlingen kunnen binnen 10 weken na afloop van het blok nog reclameren: daarna is het module-/rapportcijfer definitief.

D.17 Onregelmatigheden

Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen.

De maatregelen die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden kunnen zijn:

- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
- het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen,
- het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
- het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen (tweede tijdvak), dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie (derde tijdvak).

Alvorens een beslissing wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, ouders/verzorgers (eventueel voogd) zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk.

Een afschrift wordt toegezonden aan de inspectie.

D.18 Onregelmatigheden digitale examens

- Alle regels die gelden voor het centraal examen zijn ook van toepassing op de digitale examens.
- Bij uitvallen van één of meerdere computers door wat voor oorzaak dan ook, kan de leerling aan een andere computer met het examen doorgaan zonder dat het consequenties heeft voor eventueel reeds opgeslagen antwoorden, met de garantie dat de leerling de tijd krijgt waar hij/zij recht op heeft.
- Mochten er grotere calamiteiten plaats vinden zoals stroomuitval of de uitval van meerdere computers zodat er niet genoeg vervangende computers voorhanden zijn, dan wordt het examen voor de desbetreffende leerlingen afgelast en zal zo spoedig mogelijk een nieuwe datum van afname afgesproken worden.
- In alle andere gevallen neemt de directeur passende maatregelen.

D.19 Commissie van beroep

De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep.

Van deze commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.

Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de ouders/voogden of verzorgers, de directeur en aan de inspectie.

Samenstelling en adres commissie van beroep:

College van Bestuur Grafisch Lyceum Rotterdam

Heer Bokelweg 255.

Correspondentieadres:

Postbus 1680

3000 BR Rotterdam.

E. Normering en beoordeling

E.1 Correctie

Alle centrale examens hebben een bindend correctie voorschrift. Toepassing van het correctievoorschrift geeft een score. Het CEVO (Centrale Examencommissie Vaststelling Opgaven) stelt de omzetting van de score naar een eindcijfer vast met de Normeringsterm: N-term.

Het CSE heeft een tweede corrector van een andere school. Voor het CSPE wijst de school een mede-examinator aan.

E.2 Beoordeling schoolexamen

Iedere module levert aan het eind van het blok een rapportcijfer op. De berekening van het cijfer wordt bepaald door de weging van de afzonderlijke elementen. De weging wordt weergegeven in de programma's van de afzonderlijke vakken.

De weging van de rapportcijfers is als volgt:

Cijfer module blok 1: weging 1x

Cijfer module blok 2: weging 1x

Cijfer module blok 3: weging 1x

Cijfer module blok 4: weging 1x

Cijfer module blok 5: weging 1x

Cijfer module blok 6: weging 1x

Cijfer module blok 7: weging 1x

Alle rapportcijfers van de blokken gedeeld door 7 bepalen het cijfer voor het schoolexamen.

Het schoolexamen wordt afgesloten vóór de aanvang van de centrale schriftelijke examens. De vakken kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding moeten worden afgesloten met de beoordeling "voldoende" of "goed". De resultaten worden vermeld in het examendossier.

Bij de afsluiting van de schoolexamens moeten deze vakken zijn afgesloten.

Ook de praktische opdrachten, de handelingsopdracht, CKV en voor zover van toepassingen het sectorwerkstuk moeten, voor de afsluiting van de schoolexamens naar behoren zijn afgerond.

E.3 Afrondingen

De cijfers van de schoolexamens en de cijfers van het landelijk examen worden gegeven tot op één decimaal nauwkeurig. Het eindcijfer wordt afgerond. Bij deze afronding geldt dat minder dan 5 naar beneden en 5 of meer naar boven wordt afgerond.

Voorbeeld: 6,49 wordt eindcijfer 6

6,51 wordt eindcijfer 7

E.4 Schoolexamen en centraal examen

Het eindcijfer voor het diploma komt als volgt tot stand:

Basisberoepsgerichte leerweg: cijfer schoolexamen $\frac{2}{3}$ en cijfer centraal examen $\frac{1}{3}$

Kaderberoepsgerichte leerweg: cijfer schoolexamen $\frac{1}{2}$ en cijfer centraal examen $\frac{1}{2}$

Gemengde leerweg: cijfer schoolexamen $\frac{1}{2}$ en cijfer centraal examen $\frac{1}{2}$

Theoretische leerweg: cijfer schoolexamen $\frac{1}{2}$ en cijfer centraal examen $\frac{1}{2}$

E.5 Overgangsnormering leerjaar 3 naar leerjaar 4

Berekening voor alle leerjaren:

Één 5	telt als 1 berekende vijf
Één 4	telt als 2 berekende vijven
Één 3, 2 of 1	telt als 3 berekende vijven

Afronding:

4,5 t/m 5,4	= 5
3,5 t/m 4,4	= 4
2,5 t/m 3,4	= 3
1,5 t/m 2,4	= 2

Basisberoepsgerichte leerweg (betreft 8 vakken)

Nederlands - Engels - wiskunde - natuurkunde - lichamelijke opvoeding - thema – grafimedia (inclusief vormgeven en theater) (2x)

(maatschappijleer 1 en ckv dienen voldoende te zijn afgesloten)

Kaderberoepsgerichte leerweg (betreft 8 vakken)

Nederlands - Engels - wiskunde - natuurkunde - lichamelijke opvoeding - thema – grafimedia (inclusief vormgeven en theater) (2x)

(maatschappijleer 1 en ckv dienen voldoende te zijn afgesloten)

Gemengde leerweg (betreft 9 vakken)

Nederlands – Engels – wiskunde – natuurkunde – scheikunde – lichamelijke opvoeding- tekenen - thema – grafimedia (inclusief vormgeven) (maatschappijleer 1 en ckv dienen voldoende te zijn afgesloten)
scheikunde vervalt in 4e leerjaar.

Theoretische leerweg (betreft 10 vakken)

Nederlands – Engels – Duits – economie – wiskunde – scheikunde – lichamelijke opvoeding- tekenen – maatschappijleer 2 - thema

(maatschappijleer 1 en ckv dienen voldoende te zijn afgesloten)

scheikunde vervalt in het 4e leerjaar

Overgangsnorm 3e naar 4e leerjaar voor alle leerwegen

De leerling is bevorderd indien:

- maatschappijleer en ckv voldoende zijn afgesloten
- bij twee berekende vijven;
- bij drie berekende vijven waarbij in de overige vakken drie of meer cijfers een zeven of hoger zijn

E.6 Herkansingen

Tijdens het blok:

- Een onvoldoende (5,4 of lager) mag 1 maal herkanst worden. Dit geldt alleen voor toetsen, waarbij in het PTA wordt aangegeven dat ze herkanst mogen worden. Herkansingen vinden altijd in overleg en op advies van de vakdocent plaats.
- Het laagste cijfer vervalt en het hoogste cijfer komt ervoor in de plaats.
- Herkansingen vinden bij voorkeur plaats binnen het blok, uiterlijk in het blok erna.
- Het schoolexamen van het vak maatschappijleer mag opnieuw worden afgelegd indien een cijfer lager dan 6 is behaald.
- Van de schoolexamens uit de eerste schoolexamenweek mag er één worden herkanst.

Herkansing centraal examen

- De kandidaat heeft voor één vak, waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
- Elke kandidaat in de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg heeft daarnaast het recht op een herkansing van het Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE) of onderdelen van dit examen.
- De kandidaat dient de directeur binnen vier dagen na vaststelling van de uitslag schriftelijk te laten weten of hij/zij gebruik wil maken van de herkansing centraal examen.
- De herkansing vindt plaats in het tweede tijdvak en/of derde tijdvak.
- Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegd centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- De herkansing van CSPE regelt de school zelf.
- Het CPE tekenen heeft geen herkansing.

Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

E.7 Vaststelling uitslag examen

De directeur en het examensecretariaat stellen de uitslag vast.

Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en het secretariaat één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de uitslag. De overige vakken dienen een eindexamen te vormen.

E.8 Uitslag

1. De kandidaat is geslaagd als hij/zij voldoet aan een van de volgende normen:
  - alle cijfers een 6 of hoger
  - één eindcijfer 5 en de overige 6 of hoger
  - één eindcijfer 4, één cijfer 7 of hoger en de overige eindcijfers 6 of hoger
  - twee eindcijfers 5, één eindcijfer 7 of hoger en de overige cijfers 6 of hoger, waarbij het eindcijfer van het afdelingsvak wordt meegerekend als twee cijfers (bij BB en KB).
2. Maatschappijleer 1 telt mee in de slaag/zak regeling.
3. Voor de vakken lichamelijke opvoeding, kunstvakken I (CKV) dient de kwalificatie “voldoende” of “goed” te zijn behaald.
4. Voor de handelingsopdracht dient de kwalificatie “voldoende” of “goed” te zijn behaald.
5. Het sectorwerkstuk (bij GL en TL) moet met een voldoende cijfer worden afgesloten.
6. De leerlingen in de theoretische leerweg mogen om te kunnen slagen één vak laten vallen. Dit vak mag níet zijn: Nederlands, Engels en Maatschappijleer 1 en economie.

De cijfers van modules, schoolexamens en examens, alsmede de uitslag van de eindcijfers worden schriftelijk medegedeeld aan de kandidaten en de ouders/verzorgers van de kandidaten.

E.9 Certificaten

Kandidaten die definitief zijn afgewezen voor het eindexamen ontvangen een certificaat met daarop de vakken en eindcijfers waarvoor 6 of hoger is behaald.

F. Bijzondere regelingen.

F.1 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur op grond van de wettelijke regelingen hieromtrent de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.

De bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- het vak Nederlandse taal;
- enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

3. De in het tweede lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van de betreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.

4. Van elke afwijking op grond van het tweede lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

F.2 Spreiding voltooiing eindexamen

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolg van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd.

F.3 Regeling bij dyslexie

Indien officieel is aangetoond dat een leerling dyslectisch is, kan gebruik worden gemaakt van extra tijd, grootschrift en audiovisuele middelen. De zogenaamde dyslexiepen is niet toegestaan.

De leerling geeft van te voren zelf aan van welke faciliteit hij/zij gebruik wil maken. Indien een leerling voor extra tijd of andere middelen in aanmerking komt, staat dit vermeld op het proces-verbaal.

G. Tijdpad

G.1 Derde leerjaar:

vr 13 november	Afsluiten cijfers 1 ^e blok: 1 ^e rapport cijfer
vr 29 januari	Afsluiten cijfers 2 ^e blok: 2 ^e rapport cijfer
vr 16 april	Afsluiten cijfers 3 ^e blok: 3 ^e rapport cijfer
ma 12 t/m vr 16 april	Handelingsopdracht in de vorm van stage.
ma 21 t/m vr 25 juni	Repetitieweek
vr 25 juni	Afsluiten cijfers 4 ^e blok: 4 ^e rapport cijfer
di 29 juni	Bepaling overgangscijfer = gemiddelde van de rapportcijfers
di 29 juni	Bepaling overgang

G.2 Vierde leerjaar:

ma 2 t/m vr 6 november	1 ^e schoolexamens
do 19 november	Herexamen 1e schoolexamens
vr 13 november	Einde 5 ^e blok: 5 ^e rapport cijfer
ma 18 t/m vr 22 januari	2 ^e schoolexamens
vr 29 januari	Einde 6 ^e blok: 6 ^e rapport cijfer
ma 22 maart t/m vr 26 maart	3e schoolexamens
vr 23 t/m do 29 april	Bedrijvenspel (sectorwerkstuk voor GL en TL)
ma 12 t/m vr 16 april	Digitale examens voor de BB: 1 ^e zitting
ma 29 maart	Afsluiten cijfers BB: 7e rapport cijfer
do 29 april	Afsluiten cijfers KB/GL/TL: 7e rapport cijfer

Centrale examens 1^e tijdvak

Vanaf 22 maart	start CPE tekenen (GL, TL)
Vanaf 5 april	start CSPE (BB en KB) (tijdstip wordt later ingeroosterd)
di 18 mei	09.00u – 11.00u Nederlands (KB, GL, TL)
wo 19 mei	09.00u – 11.00u Beeldende vakken (GL, TL)
vr 21 mei	13.30u – 15.30u Wiskunde (KB, GL, TL)
di 25 mei	09.00u – 11.00u Duits (TL)
	13.30u – 15.30u Nask1 (KB, GL, TL)
wo 26 mei	09.00u – 11.00u Maatschappijleer 2 (TL)
	13.30u – 15.30u Engels (KB, GL, TL)
do 27 mei	13.30u – 15.30u Economie (TL)

Examens 2^e tijdvak

ma 21 en wo 23 juni	herkansing CSPE (BB, KB en GL)
ma 21 t/m do 24 juni	herkansingen CE (BB/KB/GL/TL)

Uitslagen en diploma uitreiking

wo 16 juni	uitslag 1e tijdvak
wo 30 juni	uitslag 2e tijdvak
do 1 juli	diploma uitreiking

Examens 3^e tijdvak

De examens 3^e tijdvak zijn in augustus. Deze examens worden landelijk georganiseerd en vinden niet op de eigen school plaats. Exacte datum en plaats van de zitting wordt meegedeeld na aanmelding. Nadere informatie over aanmelding voor het 3^e tijdvak bij het examensecretariaat.

H. Lijst van begrippen en afkortingen

Centraal Praktisch Examen (CPE)	<p>Een centraal door CEVO vastgestelde opdracht voor het examen beeldende vakken (tekenen) voor de GL en TL. <i>Het CPE kent geen herkansing.</i> Er is sprake van medebeoordeling door een door de directeur aan te wijzen tweede examinator.</p>
Centraal Schriftelijk Examen (CSE)	<p>Een centraal door CEVO vastgesteld examen waarbij de kandidaten vragen en opdrachten, eventueel met behulp van informatie- en communicatietechnologie, schriftelijk beantwoorden. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel.</p> <p>Een tweede correctie wordt uitgevoerd door een gecommitteerde van een andere school. De toetsduur is 120 minuten.</p>
Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE)	<p>Een centraal door CEVO vastgestelde opdracht waarbij zowel de theorie als de praktijk getoetst wordt en waarbij zowel het proces van de uitvoering als het product wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats door de examinator aan de hand van bindende beoordelingscriteria.</p> <p>Er is sprake van medebeoordeling door een door de directeur aan te wijzen tweede examinator.</p>
Digitale examens	<p>De digitale examens worden afgenomen op de computer. Bij de praktijkvakken worden meerdere onderdelen van de examenstof digitaal afgenomen. Bij de AVO vakken is het één centraal examen: vooralsnog alleen voor de basisberoepsgerichte leerweg. In de toekomst zullen steeds meer examens digitaal worden afgenomen. Voordeel van deze examens is dat ze op meerdere tijdstippen plaats kunnen vinden. De toetsduur is 60 - 90 minuten</p>
Digitale toets (D)	<p>Een toetsvorm die met behulp van de computer wordt afgenomen.</p>
Examendossier	<p>Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Het examendossier is de persoonlijke invulling van de leerling van het plan van toetsing en afsluiting. Het bevat een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten; een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen; informatie over het handelingsdeel.</p>

Handelingsopdracht (HO)	<p>Dit is een praktische opdracht, waarbij het opdoen van ervaring centraal staat en die “naar behoren” moet worden uitgevoerd. De handelingsopdracht dient vakoverstijgend en gericht te zijn op oriëntatie op leren en werken. De kandidaat maakt een notitie van de uitvoering die door de leerkracht wordt beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf aan de kandidaat bekend gemaakte criteria.</p> <p>Het feit dat de leerling de activiteit “naar behoren” heeft uitgevoerd wordt opgetekend in het examendossier. Zolang de handelingsopdracht niet naar behoren is uitgevoerd, mag de leerling geen examens doen. Voor de handelingsopdracht wordt geen cijfer gegeven.</p>
Mondelinge toets (M)	Een toetsvorm die mondeling wordt afgenomen. De toetsduur is 8 - 10 minuten
Praktische opdracht (PO)	<p>Alle vakken bieden praktische opdrachten aan. De leerlingen doen tenminste twee grotere praktische opdrachten van tenminste 10 uur. In de 10 uur zijn voorbereiding, uitvoering en presentatie inbegrepen. Deze zijn terug te vinden in de programma’s van de afzonderlijke vakken.</p> <p>Praktische opdrachten zijn onderdeel van het schoolexamen en worden beoordeeld met een cijfer. Het gaat om activiteiten die een leerling, alleen of in een groepje, zo zelfstandig mogelijk uitvoert. In het algemeen is bij de uitvoering praktisch handelen nodig. Zowel het proces als het product worden beoordeeld.</p> <p>Binnen de beroepsgerichte programma’s is de praktische opdracht de opvolger van de praktijktoets waarbij de opdrachten een min of meer natuurgetrouwe weerspiegeling van de (beroeps)praktijk is / zijn.</p>
Programma voor Toetsing & Afsluiting (PTA)	<p>Het overzicht van de af te leggen toetsen en uit te voeren opdrachten inclusief het handelingsdeel. Het programma van toetsing en afsluiting geeft informatie over het schoolexamen aan leerlingen, ouders en inspectie.</p> <p>Het PTA kent de volgende toetsvormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schriftelijke toetsen (S) • Digitale toets (D) • Mondelinge toetsen (M) • Praktische toetsen (P) • Praktische opdracht (PO)
Schriftelijke toets (S)	Een toetsvorm die schriftelijk wordt afgenomen. De toetsduur is 45 - 90 minuten

Schoolexamen (SE)	Het deel van het examen dat als schoolexamen in het examenprogramma is opgenomen. Het operationaliseren van de onderwijsdoelstellingen tot toetsen in het schoolexamen behoort tot de verantwoordelijkheid van de school. De toetsduur is 45 - 90 minuten.
Sectorwerkstuk	Bij het sectorwerkstuk gaat het om een vakoverstijgende thematiek die past binnen de sector. Het toetst kennis, inzicht en vaardigheden. De kandidaat dient ten minste 20 uur aan het sectorwerkstuk te besteden. Het kent een oriëntatie fase, een onderzoeksfase en een presentatie fase. Bij het sectorwerkstuk wordt zowel het proces als het product beoordeeld. De begeleiding en de beoordeling vinden plaats door minimaal twee docenten aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat bekend zijn gemaakt. Het sectorwerkstuk moet met een voldoende resultaat worden afgesloten en wordt apart op de cijferlijst vermeld. Het sectorwerkstuk telt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken.
Praktische toets (P)	Een toetsvorm waarbij de leerling een opdracht moet maken. De vorm hiervan kan variëren. Te denken valt aan een verslag, werkstuk, tekening, ruimtelijk object, digitale productie, enz.

PTA's per vak

Vak: Nederlands
 Leerweg: Kaderberoeps
 Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentie-nummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Spelling letters en lettergrepen	Ne/k/2	S	Zie opm. Onderaan	1	
	Leesvaardigheid artikel	Nne/k/6	S		1	
	Fictie leesdossier fabel / sage / mythe	Ne/k/6/8	Po		2	
	Grammatica pv/wg/o/lv/mv/bwb	Ne/K/2	S		1	
	Schrijven betogend artikel	Ne/k/2-1/7	S		1	
	Toets hoofdstuk 1		S		2	
	Toets spreekopdracht	Ne/k/5	S		2	
2	Spelling leestekens en hoofdletters	Ne/k/2	S	Zie opm. Onderaan	1	
	Fictie leesdossier vertelperspectief	Ne/k/8	Po		2	
	Grammatica lv, mv, bwb	Ne/k/2	S		1	
	Leesvaardigheid formulier	Ne/k/6+ne/k/3	S		1	
	Schrijven: formulier invullen	Ne/k/2-1/7	S		1	
	Toets hoofdstuk 2		S		2	
	Toets fictie: vertelperspectief		S		2	
3	Spelling werkwoordsv ormen	Ne/k/2	S	Zie opm. Onderaan	1	
	Fictie leesdossier gedichten	Ne/k/6	Po		2	
	Grammatica samengestelde zinnen	Ne/k/2	S		1	
	Leesvaardigheid verslag	Ne/k/6	S		1	
	Schrijfvaardigheid stagesollicitatie	Ne/k/1	Ho		1	
	Toets hoofdstuk 3		S		2	
	Schrijfvaardigheid verslag		S		1	
4	Spelling samengestelde zinnen	Ne/k/2	S	Zie opm. Onderaan	1	
	Grammatica samengestelde zinnen	Ne/k/2	S		1	
	Fictie leesdossier tijd in verhalen	Ne/k/8	Po		2	
	Leesvaardigheid reclameboodschap	Ne/k/3 6	S		1	
	Toets hoofdstuk 4	Ne/k/4	S		2	
	Toets kijken en luisteren	Ne/k/1	S/dvd		2	
	Stageverslag		P		1	

Algemene opmerking:

Als al het werk compleet en op tijd ingeleverd is, heeft de kandidaat recht om één onderdeel uit iedere periode te herkansen. De docent adviseert altijd bij herkansingen. In voorkomende gevallen kan door actuele gebeurtenissen en onvoorziene omstandigheden van het vastgestelde programma afgeweken worden.

Vak: Nederlands
 Leerweg: Kaderberoeps
 Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentie- nummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Kijken en luisteren toets	Ne/k/4	S/dvd	Ja	2	
	Monoloog	Ne/k/5	M	Ja	1	
	Grammatica	Ne/k/2	S	Ja	1	
	Fictie leesdossier kort verhaal roman en poezie	Ne/k/8	Po	Zie ook algemene opmerking	2	
6	Schrijfvaardigheidsopdrachten	Ne/v 1 +3	S	Ja	1	
	Dialog	Ne/k/5 +ne/k/3	M	Ja	1	
	Fictie leesdossier boek, film en televisieserie	Ne/k/8	Po	Ja	2	
	Spelling	Ne/k/2	S	Zie ook algemene opmerking	2	
7	SE 3: lees en schrijfvaardigheid	NE/K/3/6, NE/V/1+3	S	Nee	50% van perio- decij- ferr	
8	Centraal schriftelijk examen	ERK's: A1 t/m B2	S	Ja	50% van eindcijfer	

Algemene opmerking:

Als al het werk compleet en op tijd ingeleverd is, heeft de kandidaat recht om één onderdeel uit iedere periode te herkansen. De docent adviseert altijd bij herkansingen. In voorkomende gevallen kan door actuele gebeurtenissen en onvoorziene omstandigheden van het vastgestelde programma afgeweken worden.

Vak: Engels

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Chapter 1 Stepping Stones	EN/K/2, 3, 4	S	Nee	4	
	Chapter 2 Stepping Stones	EN/K/2, 3, 4	S	Nee	4	
	Extensief lezen en opzetten leesdossier (boeken, artikelen, Reading Matters, websites, dvd's naar keuze)	EN/K/5, 6, 7	P	Ja	1	
2	Chapter 3 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S	Nee	4	
	Chapter 4 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S	Nee	4	
	Extensief lezen	EN/K/2, 3, 4	P	Nee	1	
3	Chapter 5 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S	Nee	4	
	Chapter 6 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S	Nee	4	
	Presentations (leerlingen vertellen over het onderwerp uit hun leesdossier)	EN/K/3, 6, 7	M	Nee	1	
4	Test irregular verbs	EN/K/3, 7	S	Nee	1	
	Chapter 7 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S	Nee	4	
	Taaldorp	EN/K/6	M	Nee	1	

Algemene opmerking:

Chapter tests bestaan uit: reading, listening, grammar, vocabulary, speaking
Er vinden extra (multimedia) opdrachten per blok plaats (weging 1) A1 - A2

Vak: Engels

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Chapter 1 Stepping Stones	EN/K/2 - 7	S / M	Nee	4	
	Chapter 2 Stepping Stones	EN/K/2 - 7	S / M	Nee	4	
	Extensief lezen en opzetten leesdossier (books, articles, Reading Matters, dvd, websites, magazines, newspapers etc)	EN/K/2, 3, 4	P	Nee	1	
	SE 1: Tekst en persoonlijke of zakelijke brief	EN/K/4, 7, EN/V/1 - 5	S	Ja	50% van periodecijfer	
6	Chapter 3 Stepping Stones	EN/K/1 - 2	S / M	Nee	4	
	Afsluiting thema module grammar/irregular verbs/ translations	EN/K/2,3	S	Nee	1	
	Chapter 4 Stepping Stones	EN/K/1 - 2	S/M	Nee	4	
	Extensief lezen	EN/K/2, 3, 4	P	Nee	1	
	SE 2: Kijk- en Luistertoets CITO	EN/K/5	S	Nee	50% van periodecijfer	
7	Chapter 5 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S / M	Nee	4	
	Chapter 6 Stepping Stones	EN/K/1 - 7	S / M	Nee	4	
	SE 3: Boek- of filmbespreking	EN/K/6	M	Nee	50% van periodecijfer	
8	Centraal Schriftelijk Examen	ERK's: A2-B1	S	Ja	50% van eindcijfer	

Algemene opmerking:

Chapter tests bestaan uit: reading, listening, vocabulary, speaking

Er vinden extra (multimedia) opdrachten per blok plaats (weging 1) A2-B1

Vak: Wiskunde

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toetsvorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Procenten	WI/K/5	S	ja	1	Alle toetsen duren 45 minuten.
	Rekenen	WI/K/6	S	ja	2	
	Lineaire Verbanden	WI/K/4	S	ja	2	
	Oppervlakte	WI/K/5	S	ja	1	
	Vlakke meetkunde	WI/K/5	S	ja	2	
2	Statistiek	WI/K/2 & WI/K/7	S	Ja	2	Alle toetsen duren 45 minuten.
	Aanzicht/uitslag	WI/K/3, WI/K/6 W/K/6	P	Nee	1	
	Ruimtemeetkunde	WI/K/3	S	Ja	2	
	Rekenschema's	WI/K/3	S	Ja	1	
	Formules		S	Ja	2	
3	Oppervlakte	WI/K/5	S	ja	1	Alle toetsen duren 45 minuten.
	Pythagoras	WI/K/6	S	ja	2	
	Balansmethode	WI/K/4	S	ja	1	
	Oplossingen zoeken	WI/K/4	S	ja	2	
	Tangens	WI/K/5, WI/K/6	S	ja	1	
	Goniometrie	WI/K/5, WI/K/6	S	ja	2	
4	Niet-Lineaire Verbanden	WI/K/3 & WI/K/4	S	Ja	2	Alle toetsen duren 45 minuten.
	Kansberekening	WI/K/2,3 en 7	S	ja	1	
	Informatieverwking	WI/K/2,3 en 7	S	ja	2	
	Praktische Opdr. Pythagoras	WI/K/6 & WI/K/8	P	nee	1	

Algemene opmerking:

Als het modulecijfer lager is dan 5,5, mag één van de hoofdstukken (mits deze lager is dan een 5,5) herkanst worden.

Vak: Wiskunde

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toetsvorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Rekenen	WI/K/5 & WI/V/1	S	Ja	2	Toetsduur: SE1 90 min overige 45 min
	Balansmethode	WI/K/4	S	ja	1	
	Lineaire verbanden	WI/K/4 & WI/V/1	S	Ja	2	
	Goniometrie	WI/K/6	S	ja	1	
	Vlakke meetkunde	WI/K/6 & WI/V/2	S	Ja	2	
	SSE 1	WI/K4,5,6 & WI/V/1,2,4	S	ja	50% van periodecijfer	
6	Inklemtabel	WI/K/3,4	S	ja	1	Toetsduur: SE2 90 min overige 45 min
	Machtsverbanden	WI/K/3,4,5 & WI/V/1	S	ja	2	
	Ruimte meetkunde	WI/K/6, WI/V2 & WI/V/4	S	ja	2	
	Praktisch opdracht	WI/K/3, 6 & WI/V/1	P	nee	2	
	SE 2	WI/K3,4,5,6 & WI/V/1,2	S	nee	50% van periodecijfer	
7	Som en verschil	WI/K/4, 5.	S	ja	1x	Toetsduur: algebra 45 min
	Verschillende verbanden.	WI/K/4, 5 & WI/V/1	S	ja	2x	
	Sectorwerkstuk	WI/K/1 t/m 8	S	--	--	
	SE 3	WI/V/1 t/m 4	S	nee	50% van periodecijfe	
	Proefexamen	WI/K/1 t/m 8	S	nee	50% van periodecijfe	
8	Centraal Schriftelijke Examen	Alle	S	Ja	50% van eindcijfer	CSE duurt 2 uur

Algemene opmerking:

Dit PTA bevat in het 4e jaar geen informatieverwerking en statistiek daar in het examenprogramma dit onderdeel niet geëxamineerd wordt op het Centraal Schriftelijk Examen van 2008 & 2009. Dit onderwerp wordt derhalve afgesloten in jaar 3.

Vak: Natuur-/Scheikunde

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Stoffen en materialen	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/4	S S/P S	Nee Nee Ja*	1 1 3	
	Licht	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/5	S/P S/P S	Nee Nee Ja*	1 1 3	
2	Krachten	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/9	S S	Nee Ja*	1 3	
	Verbranden en verwarmen	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/6	S P S	Nee Nee Ja*	1 2 3	
3	Elektrische schakelingen	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/7	S/P S/P S	Nee Nee Ja*	1 1 3	
	Het weer	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/12	S S/P	Nee Nee Ja	1 1 3	
4	Beweging	NASK ₁ /K ₁ - 3 NASK ₁ /K/9	S S/P S	Nee Nee Ja*	1 1 3	** Herhaling van de leerstof van het gehele leerjaar
	Onderzoek**	NASK ₁ / K ₁ -K ₇ / K ₇ /K ₉ /K ₁₂	S S P	Nee Nee Nee	1 3 1	

Algemene opmerking:

Als het modulecijfer lager is dan 5,5, mag één van de hoofdstukken (mits deze lager is dan een 5,5) herkanst worden. Het onderwerp Licht en beeld wordt in het derde leerjaar afgesloten.

Vak: Natuur-/Scheikunde

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Elektriciteit	NaSk1/K/1 - 3 NaSk1/K/5	S S/P S	Nee Nee Ja	1 1 3	
	Bouw van materie	NaSk1/K/1 - 3 NaSk1/K10/ K11 NASK1/K/1 - 3	P S S	Nee Nee	1 2	
	SE 1	NASK1/K/5	S	Ja	8	
6	Kracht, beweging, veiligheid, energie	NaSk1/K/1 - 3 NaSk1/K/9	S S/P S	Nee Nee Ja	1 1 3	
	Geluid	NaSk1/K/8	P S	Nee Ja	2 3	
	SE 2	NaSk1/K/1 - 3 NASK1/K8/K9	S	Nee	10	
7	Stoffen en materialen	NaSk1/K/1 - 3 NaSk1/K/4	P S	Nee Ja	2 3	
	Verbranden en verwarmen	NaSk1/K/6	S/P S	Nee Ja	1 3	
	SE 3	NaSk1/K1 - 9	S	Nee	10	
8	Centraal Schriftelijke Examen	Alle	S	Ja	50% van eindcijfer	

Algemene opmerking:

Als het modulecijfer lager is dan 5,5, mag één van de hoofdstukken (mits deze lager is dan een 5,5) herkanst worden. Het onderwerp Licht en beeld wordt in het derde leerjaar afgesloten.

Vak: Maatschappijleer 1

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Oriëntatie op leren en werken Basisvaardigheden Leesvaardigheden Cultuur en socialisatie	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/4	S S S S Re.	Nee Nee Nee Nee Ja	1 1 1 1 2	Toetsduur: Repetitie 90 min. Overige 45 min.
2	Oriëntatie op leren en werken Basisvaardigheden Leesvaardigheden Macht en zeggenschap Cultuur en socialisatie	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/6 ML1/K/4	S S S S S Re.	Nee Nee Nee Nee Nee Ja	1 1 1 1 1 2	Toetsduur: Repetitie 90 min. Overige 45 min.
3	Oriëntatie op leren en werken Basisvaardigheden Leesvaardigheden Beeldvorming & stereotyping Sociale verschillen	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/7 ML1/K/5	S S S S S Re.	Nee Nee Nee Nee Nee Ja	1 1 1 1 1 2	Toetsduur: Repetitie 90 min. Overige 45 min.
4	Oriëntatie op leren en werken Basisvaardigheden Leesvaardigheden Macht en zeggenschap Beeldvorming & stereotyping	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/6 ML1/K/7	S S S S S Re.	Nee Nee Nee Nee Nee Ja	1 1 1 1 1 2	Toetsduur: Repetitie 90 min. Overige 45 min.

Algemene opmerking:

Maatschappijleer 1 moet voldoende afgesloten worden aan het einde van leerjaar 3.

Vak: CKV

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Cultureel zelfportret Beeldende kunst Toegepaste kunst	3, 4 3, 4 3, 4	S S S	Ja Ja Ja	1 1 1	Leerling maakt zelfstandig 4 culturele uitstapjes
2	Oriëntatie op de culturele omgeving Bouwkunst Fotografie	3, 4 3, 4 3, 4	S S S	Ja Ja Ja	1 1 1	Leerling maakt zelfstandig 4 culturele uitstapjes
3	4 Culturele activiteiten Theater Film	3, 4 3, 4 3, 4	S S S	Ja Ja Ja	1 1 1	Leerling maakt zelfstandig 4 culturele uitstapjes
4	Reflectie op ervaring aan de hand van verslagen Dans Muziek	3, 4 3, 4 3, 4	S S S	Nee Ja Ja	1 1 1	CKV wordt naar behoren afgerond bij het inleveren van een volledig CKVdossier

Algemene opmerking:

Een 4 betekent dat het werk niet volledig is

Een 6 betekent dat het werk wel volledig en compleet is. De eindbeoordeling wordt afgetekend met een voldoende of goed.

Vak: Lichamelijke Opvoeding

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Diverse LO-onderdelen	LO/K/1 - 5	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel
2	Atletiek	LO/K/1 - 5, 7	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel
3	Zelfverdediging	LO/K/1 - 5, 8	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel
4	Bewegen op muziek	LO/K/1 - 5, 6	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel

Algemene opmerking:

Naar gelang de samenstelling van de groep en hun vaardigheden kan er van het programma afgeweken worden.

Vak: Lichamelijke Opvoeding

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Ardennen	LO/K/1 - 5, 9	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel
6	Diverse LO-onderdelen	LO/K/1 - 5	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel
7	Diverse LO-onderdelen	LO/K/1 - 5	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1	Toetsduur: 45 min. per onderdeel
8						

Algemene opmerking:

De eindtermen, oriëntatie op leren en werken, basisvaardigheden, leervaardigheden voor het vak L.O., spel en turen worden in elk blok afgetoetst. Mocht de leerling gemiddeld onvoldoende staan, dan is er na overleg een herkansing mogelijk.

Vak: Printmedia

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	PrePress Drukken Nabewerken Eindproduct Fotografie	3, 4 5 6, 7 2, 3 11	T/P T/P T/P T/P T	Ja Ja Ja Ja Ja	1 1 1 1 1	
2	PrePress Drukken Nabewerken Eindproduct Fotografie	3, 4 5 6, 7 2, 3 11	T/P T/P T/P T/P T	Ja Ja Ja Ja Ja	1 1 1 1 1	
3	PrePress Drukken Nabewerken Eindproduct Fotografie	3, 4 5 6, 7 2, 3 11	T/P T/P T/P T/P T	Ja Ja Ja Ja Ja	1 1 1 1 1	
4	PrePress Drukken Nabewerken Eindproduct Fotografie Stageverslag	3, 4 5 6, 7 2, 3 11	T/P T/P T/P T/P T T/P	Ja Ja Ja Ja Ja Nee	1 1 1 1 1 1	

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk wordt een 1 gerekend. Leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE.
IMAGE staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie

Vak: Printmedia

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Algemene kennis grafimedia Grafische Vorming hfdst. 1 t/m 5	Examenvoorbereiding	T	Ja	1	
6	Algemene kennis grafimedia Grafische Vorming hfdst. 6 t/m 12	Examenvoorbereiding	T	Ja	1	
7	Algemene kennis grafimedia Grafische Vorming hfdst. 13 t/m 20	Examenvoorbereiding	T	Ja	1	
8						

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk wordt een 1 gerekend. Leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE.
IMAGE staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie

Vak: Vormgeven

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Compositie: Schets/oefening Eindopdracht Letters: Schets/oefening Eindopdracht	3, 4 3, 4 3, 4 3, 4	P p P p	Nee Nee Nee Nee	1 2 1 2	
2	Zelfportret in kunststijl: Schets/oefening portret Schets/oefening kunststijl Eindopdracht	3, 4 3, 4 3, 4	P P P	Nee Nee Nee	1 1 3	
3	Perspectief Oefening perspectief Schets eindopdracht Eindopdracht	3, 4 3, 4 3, 4	P P P	Nee Nee Nee	1 1 3	
4	Kunst & Grafisch ontwerp Schets/oefening Eindopdracht Stageverslag	3, 4 3, 4	P P P	Nee Nee Nee	- 1 3 1	

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk voor een 1 gerekend.

De leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE, wat staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie. Dit cijfer telt in iedere periode 1 keer mee.

Vak: Vormgeven

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentie- nummers	Toets vorm	Herkan- sing	Weging	Opmerking
5	Ontwerp cadeaupapier: Oefening/schets Eindopdracht	3, 4	P	Nee	1	Cijfers van MultiMedia, AudioVisueel, Vormgeven of Printmedia afhankelijk van keuzemodules
		3, 4	P	Nee	2	
	Verpakking: Oefening/schets Eindopdracht	3, 4	P	Nee	1	
		3, 4	P	Nee	2	
6	Perspectief: Oefening/schets Eindopdracht	3, 4	P	Nee	1	Cijfers van MultiMedia, AudioVisueel, Vormgeven of Printmedia afhankelijk van keuzemodules
		3, 4	P	Nee	3	
7	Advertentie: Oefening/schets Eindopdracht	3, 4	P	Nee	1	
		3, 4	P	Nee	2	
	Omslag magazine: Oefening/schets Eindopdracht	3, 4	P	Nee	1	
		3, 4	P	Nee	2	
8						

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk voor een 1 gerekend.

De leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE, wat staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie. Dit cijfer telt in iedere periode 1 keer mee.

Vak: Multimedia/AV
 Leerweg: Kaderberoeps
 Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toetsvorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Multimedia introductie: MM-03-01/Intro Director 1 MM-03-02/Intro Director 2 MM-03-03/Intro Director 3 AV-03-01/Concept Open Dag AV-03-02/Script AV-03-03?Storyboard AV-03-04/Videovoorbereiding	14, 15, 16	T/P T/P T/P T/P T/P T/P T/P	Ja Ja Ja Ja Ja Ja Ja	1 1 1 1 1 1 1	Werken in groepen en individueel, echter leerlingen leveren werk individueel in.
2	AudioVisueel: Montage DVD-hoes Multimedia: MM-02-12 Open Dag	9, 10, 11, 12 14, 15, 16	T/P T/P T/P	Ja Ja Ja	1 1 5	Werken in groepen en individueel, echter leerlingen leveren werk individueel in.
3	AudioVisueel: AV-08-01 Televisieprogramma	9, 10, 11, 12	T/P	Ja	5	Werken individueel
4	Multimedia: MM-03-15 Barcelona Stageverslag	14, 15, 16	T/P P	Ja Nee	5 1	Werken individueel

Algemene opmerking

De leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE, wat staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie

Vak: Multimedia/AV
 Leerweg: Kaderberoeps
 Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toetsvorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Multimedia: MM-03-14 Wandeling door Rotterdam of MM-03-20 Interactieve Reisfolder	14, 15, 16	T/P	Ja	5	Werken individueel.
6	AudioVisueel: AV-01-06 Montage Soap	14, 15, 16	T/P	Ja	5	Werken individueel.
7	Multimedia: MM-03-18 Eigen productie	14, 15, 16	T/P	Ja	5	Werken individueel
8						

Algemene opmerking

De leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE, wat staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie

Vak: Elektronisch Vormgeven

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Eigen logo Logo Cine Odeon Logo Texaco Werkblad pictogrammen Schets serie pictogrammen Eindopdracht pictogrammen	3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4	P P P P P P	Nee Nee Nee Nee Nee Nee	1 2 2 1 1 3	
2	Naambeeld Typografie in logo's Woordmerk Letterbeeld Golven Oefentekst Gedicht Kleurverloop Ansichtkaart	3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4	P P P P P P P P P	Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee	2 1 2 2 1 1 2 1 4	
3	Schaduwverloop Overvloeien Vector iMac Plattegrond Londen Extra: overtrekken logo Penselen en symbolen Actief overtrekken Geboortekaartje Blijdorp	3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4 3, 4	P P P P P P P P	Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee	1 1 3 2 1 1 1 4	
4	Cirkelglans Fruitschaal Effecten Beterschapskaart	3, 4 3, 4 3, 4 3, 4	P P P P	Nee Nee Nee Nee	1 3 2 3	

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk voor een 1 gerekend.

De leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE, wat staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie. Dit cijfer telt in iedere periode 1 keer mee.

Vak: Elektronisch Vormgeven

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentienummers	Toets vorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Affiche: Schets Eindresultaat	3, 4	P	Nee	1 3	Cijfers van Multi-Media, AudioVisueel, Vormgeven of Printmedia afhankelijk van keuzemodules
	Ppo-art portret	3, 4	P	Nee	4	
6	Kinderboekje: Schetsen Kinderboekje creatief Kinderboekje technisch	3, 4	P	Nee	2 2 2	Cijfers van Multi-Media, AudioVisueel, Vormgeven of Printmedia afhankelijk van keuzemodules
7	Magazine Werkblad Schetsen Artikel Advertentie/cover/inhoudsopgave/colofon	3, 4	P	Nee	1 1 4 2	
8						

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk voor een 1 gerekend.

De leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE, wat staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie. Dit cijfer telt in iedere periode 1 keer mee.

Vak: AV-theater

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 3

Periode	Getoetste stof	Competentie-nummers	Toetsvorm	Herkansing	Weging	Opmerking
1	Introductie - plattegrond	13	P	Nee	1	
	Introductie lichtapparatuur	13	P	Nee	1	
	Introductie geluidsinstallatie	13	P	Nee	1	
	Installeren Showbar T4 & Lightjockey lichtstuurtafel	13	P	Nee	1	
	Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13	P	Nee	1	
2	Introductie	13	P	Nee	1	
	Aansluiten geluidsinstallatie	13	P	Nee	1	
	Aansluiten en bedienen Showbar T4, Lightjockey & Chameleon	13	P	Nee	1	
	Theorie dipswitches & stroomberekenen	13	P	Nee	1	
	Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13	P	Nee	1	
3	Introductie	13	P	Nee	1	
	Aansluiten geluidsinstallatie	13	P	Nee	1	
	Aansluiten en bedienen Showbar T4, Lightjockey & Twister	13	P	Nee	1	
	Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13	P	Nee	1	
4	Programmeren MA LightCommander	13	P	Nee	1	
	Uitlichten van een persoon met 3 T4 barren	13	P	Nee	1	
	Aansluiten geluidsinstallatie inc. draadloze microfoon	13	P	Nee	1	
	Aansluiten en bedienen LED tubes	13	P	Nee	1	
	Programmeren Showmaster en 2x MEX	13	P	Nee	1	
	Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13	P	Nee	1	

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk wordt een 1 gerekend. Leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE.
IMAGE staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie

Vak: AV-theater

Leerweg: Kaderberoeps

Leerjaar 4

Periode	Getoetste stof	Competentie-nummers	Toetsvorm	Herkansing	Weging	Opmerking
5	Introductie - woordenlijst Aansluiten en bedienen MA-Light-commander Aansluiten geluidsinstallatie (met Soundcraft mengpaneel) Opdracht Visual DMX Programmeren Showmaster en MEX Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13 13 13 13 13 13	P P P P P P	Nee Nee Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1 1 1	Cijfers van Multimedia, AudioVisueel, Vormgeven of Printmedia afhankelijk van keuze-modules.
6	Introductie - foto's Aansluiten geluidsinstallatie (incl. Soundcraft & multikabel) Opdracht MA Lightcommander of Micro Opdracht Zero 88 Fatfrog Opdracht Visual DMX Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13 13 13 13 13 13	P P P P P P	Nee Nee Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1 1 1	Cijfers van Multimedia, AudioVisueel, Vormgeven of Printmedia afhankelijk van keuze-modules.
7	Introductie - theaters Programmeren MA Lightcommander Aansluiten geluidsinstallatie & muziek draaien Opdracht Zero 88 Fatfrog of MA Micro Truss opbouwen Microfoons Equipment manager (als je aan de beurt bent)	13 13 13 13 13 13 13	P P P P P P P	Nee Nee Nee Nee Nee Nee Nee	1 1 1 1 1 1 1	
8						

Algemene opmerking

Voor niet ingeleverd werk wordt een 1 gerekend. Leerling wordt ook beoordeeld op IMAGE.
 IMAGE staat voor Inzet, Motivatie, Aanwezigheid, Gedrag en Evaluatie

